

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-I.431.3.2021

Łódź, 13 września 2021 r.

Pani

Grażyna Maślanka-Olczyk

Wójt Gminy Dłutów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 pkt 1 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) w związku z art. 29 ust. 1 ustawy z 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dłutowie (adres: ul. Pabianicka 21, 95-081 Dłutów) dokonano kontroli stopnia wywiązywania się przez Wójta Gminy Dłutów z wykonywania zadania zleconego z zakresu administracji rządowej dotyczącego terminowości i prawidłowości przyznawania świadczenia wychowawczego w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku.

Czynności kontrolne w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dłutowie przeprowadzone zostały 2 i 3 sierpnia 2021 roku i dokonał ich 2-osobowy zespół kontrolerów, będących pracownikami Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w składzie:

- Małgorzata Krawczyńska – Starszy inspektor wojewódzki w Oddziale do Spraw Rodziny w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej (osoba pełniąca funkcję Kierownika Zespołu Kontrolerów) na podstawie upoważnienia z 23 lipca 2021 roku (Nr 59/2021),
- Monika Szewczyk – Starszy specjalista w ww. Oddziale na podstawie upoważnienia z 26 lipca 2021 roku (Nr 60/2021).

Upoważnienia do kontroli zostały wydane z upoważnienia Wojewody Łódzkiego przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej (akta kontroli – str. 9, 11).

Kontrolujący dokonali wpisu do książki kontroli pod poz. 7/2021.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP, łodzium.SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/ow-łodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/ow-łodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

I. Uregulowania prawne i badanie prawidłowości zapisów w dokumentacji, na podstawie, której Wójt Gminy Dłutów – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dłutowie, realizuje zadania z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W wyniku analizy dokumentacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dłutowie (zwanego dalej Ośrodkiem lub GOPS-em) kontrolujący ustalili, że w dokumentach, na podstawie których realizowane są zadania z zakresu poddanego kontroli, dokonano niezbędnych zmian mających na celu wykonywanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, wynikających z przepisów ustawy (akta kontroli – str. 13-32). Zarządzeniem Nr 17/2016 z dnia 22 lutego 2016 r. Wójt Gminy Dłutów na mocy art. 53 ustawy wyznaczył Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dłutowie do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego.

Uchwałą Nr XIV/89/16 Rady Gminy Dłutów z dnia 30 marca 2016 r. w kontrolowanej jednostce wprowadzono zmiany w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dłutowie. W § 1 wskazano ustawy stanowiące o podstawie działania Ośrodka, w tym również ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Tym samym wskazana uchwała zmieniła poprzednio obowiązującą uchwałę Rady Gminy Dłutów Nr XXVI/183/13 z dnia 18 września 2013 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dłutowie.

Wewnętrzna strukturę organizacyjną Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dłutowie określa Regulamin Organizacyjny, wprowadzony w życie Zarządzeniem Nr 3/2016 Kierownika GOPS w Dłutowie z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia zmian w załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 4/2013 z dnia 15 listopada 2013r.

Ustalono również, że pracownicy zajmujący się prowadzeniem postępowań w sprawach z zakresu świadczenia wychowawczego posiadali niezbędne upoważnienia do realizacji zadań wynikających z ustawy, wydane przez Wójta Gminy Dłutów (akta kontroli - str. 33-40).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dłutowie zawarł umowę licencyjną na 2020 r. na oprogramowanie do obsługi Świadczeń Wychowawczych (SW) na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 (akta kontroli – str. 41).

II. Terminowość i prawidłowość przyznawania świadczenia wychowawczego – zgodnie z przepisami ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.).

Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dłutowie w okresie kontrolowanym, wpłynęło 48 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (w tym 15 wniosków w formie papierowej oraz 33 wniosków w formie elektronicznej). Do kontroli losowo wybrano akta wraz z informacjami przyznającymi prawo do świadczenia wychowawczego. Kontrolowane dokumenty ujęto poniżej w pozycjach od 1 do 20 o następujących numerach (akta kontroli – str. 76-141):

1. GOPS.521.30.2020.JS,	11. GOPS.521.08.2020.JS,
2. GOPS.521.29.2020.JS,	12. GOPS.521.01.2020.JS,
3. GOPS.521.28.2020.JS,	13. GOPS.521.04.2020.JS,
4. GOPS.521.27.2020.JS,	14. GOPS.521.10.2020.JS,
5. GOPS.521.25.2020.JS,	15. GOPS.521.09.2020.JS,
6. GOPS.521.24.2020.JS,	16. GOPS.521.07.2020.JS,
7. GOPS.521.18.2020.JS,	17. GOPS.521.02.2020.JS,
8. GOPS.521.16.2020.JS,	18. GOPS.521.11.2020.JS,
9. GOPS.521.89.2019.JS,	19. GOPS.521.20.2020.JS,
10. GOPS.521.120.2019.JS,	20. GOPS.521.23.2020.JS.

Skontrolowane wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego były zgodne z obowiązującymi wzorami wniosków określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1177). Ponadto, załączone do wniosków oświadczenia i pouczenia były podpisywane przez wnioskodawcę.

Wskazane we wniosku dane osobowe – tj. imię, nazwisko, data urodzenia/zgonu, numer PESEL, stopień pokrewieństwa, były każdorazowo weryfikowane

w systemie „Emp@tia” przez osobę prowadzącą postępowanie administracyjne w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.

Wnioski objęte kontrolą były rejestrowane poprzez umieszczenie na nich daty i pieczętki wpływu, każdorazowo sprawdzane z danymi w Centralnej Bazie Beneficjentów (w ramach portalu Emp@tia). Weryfikacja ta miała na celu wyeliminowanie zarówno prawdopodobieństwa złożenia wniosku na to samo dziecko w innym organie jak i przypadków wyłudzenia świadczenia wychowawczego.

Postępowanie w sprawie przyznania świadczenia wychowawczego wszczynano na wniosek osób uprawnionych, jeśli dziecko wspólnie zamieszkiwało i pozostawało na utrzymaniu matki albo ojca, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt. 1 ustawy. Skontrolowane postępowania są prowadzone zgodnie z właściwością miejscową (art. 10 w związku z art. 2 pkt. 11 ustawy).

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego i zgromadzonych dokumentów stwierdzono, że w aktach spraw znajdowała się pełna dokumentacja niezbędna do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego. Organ, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy prawidłowo wyliczył kwotę świadczenia wychowawczego przysługującego za niepełny miesiąc w przypadku tzw. podzielności świadczenia wychowawczego. Prawidłowo ustalano okres, na jaki przysługuje świadczenie wychowawcze. Wnioski rozpatrywano prawidłowo zgodnie z datą złożenia przez wnioskodawcę, niezależnie od daty odebrania wniosku z systemu teleinformatycznego.

W wyniku analizy spraw przekazanych zgodnie z właściwością miejscową z innych gmin do GOPS-u w Dłutowie stwierdzono uchybienia w poniżej wymienionym zakresie:

1. Wójt Gminy Dłutów Informacją ŚW/647/20 o numerze sprawy GOPS.521.11.2020.JS przyznał świadczenie wychowawcze na okres od 08.05.2020 r. do 31.05.2021 r., który jest inny niż wskazany w Informacjach Dodatkowych, gdzie zapisano: *„Ostatnia wypłata świadczenia wychowawczego została dokonana przez MCPS Pabianice za miesiąc maj 2020. Świadczenie wychowawcze za miesiąc czerwiec 2020 r. oraz lipiec 2020 r. zostanie przekazane na wskazane przez Panią konto bankowe przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dłutowie do 31.07.2020 r.”*
2. Wójt Gminy Dłutów Informacją SOC.II.8180-2/138582/19/041480/00000/19 o numerze sprawy GOPS.521.20.2020.JS przyznał świadczenie wychowawcze na okres od 01.10.2020 r. do 31.05.2021 r., który jest inny niż wskazany

w Informacjach Dodatkowych, gdzie zapisano: „*Ostatnia wypłata świadczenia wychowawczego została dokonana przez Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi za miesiąc sierpień 2020. Świadczenie wychowawcze za miesiąc wrzesień 2020 r. zostanie przekazane na wskazane przez Panią konto bankowe przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dłutowie do 30.09.2020 r.*”.

Ponadto, Ośrodek niewłaściwie nadał numer Informacji tj. SOC.II.8180-2/138582/19/041480/00000/19, który jest numerem Informacji nadanym przez Centrum Świadczeń Socjalnych w Łodzi.

Powyższe uchybienia nie miały wpływu na sposób realizacji zadania przez Wójta Gminy Dłutów, gdyż wnioskodawcy otrzymali prawidłową wypłatę świadczeń. Natomiast okres przyznania świadczenia wychowawczego wskazany w Informacjach nie jest spójny z okresem faktycznym za jaki zostały zrealizowane wypłaty świadczeń wychowawczych przez GOPS w Dłutowie.

Informacje o przyznaniu świadczenia wychowawczego wydawane były z zachowaniem ustawowych terminów, określonych w ustawie oraz Kodeksie postępowania administracyjnego.

W okresie kontrolowanym Ośrodek przekazał 2 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową, z czego 1 wniosek został przekazany do Wojewody Łódzkiego.

Kierownik Ośrodka, nie opracował i nie wprowadził procedur postępowania w sprawie przyznania świadczenia wychowawczego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dłutowie.

W kontrolowanym okresie nie wniesiono skarg związanych z realizacją zadania oraz nie wniesiono odwołań od decyzji administracyjnych wydanych przez Wójta Gminy Dłutów do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

III. Poprawność danych przekazywanych w sprawozdaniach w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) z zakresu świadczeń wychowawczych realizowanych ze środków budżetu państwa.

Kontrolujący zweryfikowali rzetelność sporządzanych sprawozdań, przekazywanych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). Skontrolowano sprawozdania rzeczowo – finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego

w oparciu o raporty z systemu dziedzinnego. Kontroli poddano dane wskazane w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych w kwietniu i październiku 2020 roku.

Poprawność przekazywanych danych statystycznych w Centralnej Aplikacji Statystycznej zweryfikowano w oparciu o dane zarejestrowane w rejestrze złożonych wniosków w GOPS w Dłutowie (akta kontroli str. 142-170).

W wyniku analizy kontrolowanych raportów z systemu dziedzinnego i raportów ze sprawozdań CAS, stwierdzono uchybienia w poniżej wymienionym zakresie:

1. Zarejestrowanie postanowień o przekazaniu wniosków zgodnie z właściwością miejscową w systemie dziedzinnym jako 2 decyzje GOPS-u (dotyczy wniosków z 2019r.) .
2. Zakończenie postępowania w związku ze zgonem wnioskodawcy w systemie dziedzinnym jako 2 decyzje GOPS-u.

Powyższe uchybienia dotyczące danych sprawozdawczych nie miały wpływu na sposób realizacji zadania przez Wójta Gminy Dłutów. Natomiast niewłaściwie przekazane przez GOPS w Dłutowie dane w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z realizacji zadania, powodują błędy w danych opracowywanych w raportach wojewódzkich i ogólnopolskich.

IV. Efektywność realizacji zadania w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.

W 2020 r. Wójt Gminy Dłutów, otrzymał dotację z budżetu państwa na realizację zadania z zakresu ustawy, w wysokości 5 344 586,00 zł. Z otrzymanej dotacji wykorzystano kwotę 5 344 584,56 zł, z tego na wypłatę świadczeń wychowawczych wydatkowano kwotę 5 299 645,16 zł. Koszty obsługi zadania to kwota 44 939,40 zł, która jest zgodna z art. 29 ust. 4 ustawy. Koszty obsługi przeznaczono na bieżącą realizację powierzonego zadania. Ośrodek zakupił również licencję do obsługi programu dziedzinnego. Do budżetu państwa zwrócono środki w wysokości 1,44 zł (zweryfikowano z danymi otrzymanymi z Oddziału Planowania i Analiz Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi). W okresie kontrolowanym wypłatę świadczeń wychowawczych realizowano na konta bankowe wnioskodawców. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku wydano łącznie 33 informacje o przyznaniu świadczenia wychowawczego oraz zrealizowano wypłatę dwóch wniosku w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Pracownicy Ośrodka na bieżąco udzielali zainteresowanym informacji na temat zasad ubiegania się o świadczenie wychowawcze, terminach wypłat oraz informacji o sposobach złożenia wniosków w formie elektronicznej. Dodatkową funkcję informacyjną stanowiła

strona internetowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dłutowie, gdzie świadczeniobiorcy mogli uzyskać niezbędne informacje dotyczące zasad i sposobu ubiegania się o świadczenie wychowawcze. Ponadto informację dla mieszkańców dotyczące realizowanego zadania są umieszczane na tablicy ogłoszeń w budynku GOPS i Urzędzie Gminy.

W wyniku przeprowadzonej analizy spraw, kontrolujący ustalili, że wykorzystano zasoby kadrowe i finansowe w celu realizacji kontrolowanego zadania, w związku z powyższym należy uznać, że zadanie zostało skutecznie zrealizowane.

Za uchybienia, stwierdzone podczas kontroli odpowiada Kierownik Ośrodka oraz pracownicy realizujący kontrolowane zadanie w zakresie świadczeń wychowawczych.

Na podstawie dokonanych ustaleń, prowadzone przez Wójta Gminy Dłutów postępowania administracyjne w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

Działając na podstawie art. 47 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli uchybieniami **zalecam**:

1. Prowadząc postępowania administracyjne stosować się do przepisów, rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz.67).
2. Zawierać w informacjach o przyznaniu świadczenia wychowawczego dane zgodne z rejestrem centralnym i prawidłowo wskazywać wnioskodawcy, datę przyznania świadczenia numer sprawy oraz okres na jaki świadczenie zostało przyznane.
3. W systemie dziedzinowym, prawidłowo kwalifikować i rejestrować wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.
4. Wzmóc nadzór nad sposobem wykonywania obowiązków służbowych przez podległych pracowników.
5. Kierować pracowników merytorycznych na szkolenia informatyczne w zakresie obsługi systemu dziedzinowego oraz Centralnej Aplikacji Statystycznej.

Informacje w tym zakresie należy przekazać w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź).

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 49 ww. ustawy, należy poinformować Kierownika jednostki kontrolującej o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Z up. **WOJEWODY ŁÓDZKIEGO**

Anetta Chlebicka
**Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny
i Polityki Społecznej**